

ÚSPĚŠNÉ HYBRIDY SLUNEČNICE S DLOUHOLETOU TRADICÍ

Successful sunflower hybrids with long tradition

Milan SPURNÝ

Agrofinal s.r.o.

Summary: Sustainability and further development of sunflower cultivation in the Czech Republic contribute significantly to Agrofinal. The premium quality of the company's hybrids is based on many years of testing in various climatic and soil conditions. In the last four years, Agrofinal has been the market leader in the Czech Republic. The company offers sunflower hybrids for a variety of growing conditions.

Key words: *sunflower, hybrids*

Souhrn: Ke stabilitě a dalšímu rozvoji pěstování slunečnice v České republice přispívá významnou měrou společnost Agrofinal. Prvotřídní kvalita hybridů společnosti je podložena dlouholetým testováním v různých klimatických i půdních podmínkách. V posledních čtyřech letech byla společnost Agrofinal lídrem na trhu v ČR. Společnost nabízí hybridy slunečnice pro rozmanité podmínky pěstování.

Klíčová slova: *slunečnice, hybridy*

Stalo se již pravidlem, že každým rokem přichází společnost Agrofinal, která již více jak 20 let úspěšně zastupuje na českém trhu francouzskou osivářskou společností Euralis, s novinkami slunečnice, které významně obohacují hybridní nabídku v České republice. Nejinak tomu bylo i v roce 2018, kdy se pěstitelské plochy stabilizovaly na úrovni okolo 20.000 hektarů. Je to stále jedna z mála jarních plodin, která má velmi dobrou ekonomiku pěstování. I když letošní velmi teplý a suchý průběh vegetačního období jařinám moc nepřál, i tak si slunečnice nevedla špatně, dozrávala většinou bez desikace a sklizňové vlhkosti byly tak nízké, že po dlouhé době byla slunečnice sklizena během září a nebylo třeba ji dosušovat. To by mohl být také jeden z důvodů, proč i nadále pěstovat tuto plodinu. Ke stabilitě a dalšímu rozvoji pěstování přispívá významnou měrou i společnost Agrofinal, pro kterou je prvotřídní kvalita hybridů, která je podložena dlouholetým testováním ve všech možných klimatických i půdních podmínkách, rozhodujícím faktorem, který zajišťuje této značce dlouhodobě více jak třetinové zastoupení u českých a moravských zemědělců. V posledních čtyřech letech byla společnost Agrofinal lídrem na trhu v České republice, a v roce 2016 byly její hybridy pěstovány na téměř 40 % ploch osetých slunečnicí!

ES BIBA – nejpěstovanější hybrid v ČR 2013-2018

I když je doprovázen na trhu výrazně novějšími klasickými hybridy ES BELLA, ES COLUMBELLA a ES SAVANA, byl dle informací SPZO v posledních šesti letech nejpěstovanějším hybridem v ČR raný hybrid ES BIBA. Hybrid, který byl v ČR zaregistrován v roce 2008, vyniká souhrnem výborných hospodářských vlastností, díky kterým patří každý rok k absolutní pěstitelské a výnosové špičce. Vedle vysokého a ročníkově stabilního výnosu, je to výrazná ranost, vysoká olejnatost, nízký vzrůst, výborný zdravotní stav a odolnost suchu. Zvláště v odolnosti proti všem houbovým chorobám patří k absolutní špičce našeho trhu. Tyto přednosti jsou předpokladem k jeho dalšímu

úspěšnému pěstování v příštích letech, neboť jak ukazují výsledky z běžných ploch v ČR, tento hybrid plošně nepřekonávají ani nejnovější hybridy. Tento všestranný a mnoha rozdílnými roky prověřený hybrid by tedy rozhodně neměl chybět u žádného významného pěstitele slunečnice. Navíc i po více jak deseti letech pěstování v ČR se ES Biba znovu umístila v pokusech SPZO 2018 na stupních vítězů, kdy s výnosem 3,35 t/ha (105,7%) skončila druhá.

ES JANIS CLP – jeden z nejpěstovanějších hybridů segmentu Clearfield Plus

Na jaře roku 2017 byl na trh uveden raný hybrid ES JANIS CLP, vhodný pro použití v nové herbicidní technologii Clearfield Plus, který by měl být pokračovatelem velmi úspěšného hybridu ES NOVAMIS CL (technologie Clearfield), který je se svou významnou plochou (čtvrtý nejprodávanější hybrid roku 2016) nedílnou součástí trhu s hybridy pěstovanými technologií Clearfield. Hybrid ES JANIS CLP, který vedle vysokých výnosů vyniká i raností, která u konkurenčních hybridů technologie Clearfield Plus nebývá úplně běžná. To by mělo pomoci rozšířit tento nový systém i do chladnějších oblastí pěstování. Tato absolutní novinka je také vyšším stupněm technologie Clearfield, který je označován jako Clearfield Plus. Je to nižší až středně vysoký typ s velmi dobrou odolností proti chorobám a poléhání. Má také další ceněnou vlastnost, a tou je výborná odolnost proti suchu. Hybrid je nově zaregistrován v Bulharsku a Rumunsku. První výsledky z praxe všechny předpoklady potvrdily a hybrid, který byl v prvním roce pěstován na více jak 1.300 hektarech, mnohdy s výnosy výrazně nad 3 t/ha ukázal, že bude velmi výkonnou náhradou za předchozí hybridy pěstované technologií Clearfield. Nově bude v roce 2019 tento segment doplněn o hybrid ES GENESIS CLP, který patří k nejranějším materiálům na trhu, a novinkou v nabídce bude též hybrid pro další herbicidní technologii s názvem ES ARCADIA SU (Express-Sun).

ES SAVANA – hybrid nové generace prvním rokem na trhu

Dlouho očekávanou novinkou byl sezóně raný suchovzdorný hybrid ES SAVANA, který vyniká velmi vysokým výnosem, zvláště v suchých oblastech, zaručenou raností a výbornou olejnatostí. Díky tomu by měl být rychle zaveden do pěstitelské praxe v ČR. Registrován byl již ve Španělsku a Bulharsku, suchem velmi postižených zemích, odkud pocházejí vynikající reference k tomuto hybridu. Jedná se o středně vysoký, klasický typ, velmi odolný poléhání, s výborným zdravotním stavem, který je odolný suchu a vhodný pro pěstování ve všech podmínkách ČR, tedy i okrajových. První výsledky pokusů v ČR ukazují na výrazný výnosový potenciál, takže lze očekávat, že v blízkém budoucnu to může být jeden z nosných hybridů v ČR. Za zmínku stojí i vysoká homogenita porostu a polovzpřímený úbor v období plné zralosti, ve kterém se nedrží srážková voda a nažky tak dosahují nízké sklizňové vlhkosti. V roce 2018 bylo k dispozici v omezeném množství první osivo na běžné plochy, a pěstitelé byly v tom velmi suchém a horkém ročníku s výsledky tohoto hybridu, zvláště v Čechách, velmi spokojeni! Vynikající výsledky hybrid ES SAVANA potvrdil i v pokusech Kralovické zemědělské a.s. na severu Plzeňska, kde dosáhl rekordního výnosu 4,42 t/ha a v konkurenci deseti hybridů jasně zvítězil! Podobně úspěšný byl i na pozemcích Agrony Rpety na Hořovicku, kde se umístil na druhém místě s čistým výnosem 2,81 t/ha

ES ROSALIA – nejnovější produkt šlechtění vstupuje na český trh

V roce 2019 bude na trh uveden jeden z nejsilnějších šlechtitelských produktů posledních let s názvem ES ROSALIA. Jedná se o raný až středně raný hybrid s výborným zdravotním stavem a vynikající suchovzdorností, registrovaný ve Francii a Rumunsku, který bude vhodný k pěstování v intenzivnějších teplejších podmínkách Čech (Polabí, Poohří) a Moravy. V roce 2018 se v prvním roce testování dokázal umístit na třetím místě pokusů SPZO s výnosem 3,34 t/ha (105,4%). Svoji výkonnost potvrdil i v pokusech Agro Loučen na Nymbursku s výsledkem 3,7 t/ha a také v okrajové oblasti pěstování na Hořovicku, kde v pokusech Agrony Rpety obsadil třetí místo s výnosem 2,78 t/ha.

HIGH-OLEIC hybridy slunečnice – příplatkový doplněk

Plocha těchto speciálních hybridů slunečnice u nás není nijak významná, ale vzhledem k poptávce po tomto typu slunečnice u nás i v Evropě, se dá očekávat nárůst poptávky v příštím roce. Důvodem

k pěstování HO typu je zájem o oleje s lepšími vlastnostmi, které jsou potřebné hlavně v potravinářství, farmaceutickém a kosmetickém průmyslu. Hlavním rozdílem oproti standardním typům slunečnice je vyšší obsah kyseliny olejové v oleji, který je zvýšen na úkor méně stabilních kyselin linolové a linolenové. Pěstitelsky jsou tyto hybridy o trochu náročnější v tom, že vyžadují izolační vzdálenost cca 100 m od standardních hybridů a po sklizni je nutno striktně dodržet oddělené skladování od klasických běžných typů. Tomu odpovídá i příplatek, který je při výkupu HO hybridů nabízen. Na trhu je zatím odpovídající nabídka, a Agrofina nabízí pěstitelům 3 rané hybridy, kterými jsou již osvědčený ES ETHIC HO, dále ES UNIC CL HO (pro pěstitele technologie Clearfield) a nedávnou novinku ES IDILLIC HO, která je vhodná pro intenzivní pěstování jak v chladných, tak teplejších oblastech. Všechny tři hybridy tohoto typu jsou výnosově srovnatelné s hybridy „konvenčními“. Pro teplé kukuřičné oblasti je navíc v nabídce hybrid ES TEKTONIC CL HO (Clearfield technologie).

Proužkovaný hybrid pro krmné účely

Charakteristickým znakem hybridu ES ROYAL je nižší obsah oleje (do 40 %) a vyšší obsah bílkovin (až 38%) oproti standardnímu typu slunečnice. Typickým znakem je též proužkovaná černobílá nažka vejčitého tvaru. Hybrid je vhodný do směsi pro ptactvo nebo pro přímý konzum. Oproti ostatním hybridům tohoto segmentu by měl být přínosem hlavně v lepší odolnosti proti houbovým chorobám a jeho výnos by měl být vyšší a stabilnější než u stávajících hybridů na trhu. To potvrdily např. i dřívější výsledky pokusů SPZO, kde se hybrid svou výnosovou úrovní bez problému vyrovnával klasickým výnosným typům. Jedná se o raný až středně raný materiál nižšího vzrůstu, s velmi dobrou odolností poléhání, jehož nažky dozrávají ve větších úborech.

Dlouholetá spolehlivost širokospektrální nabídky

Z uvedených informací vyplývá, že společnost Agrofina, která je v posledních letech lídrem na našem trhu, jako jediná nabízí kompletní portfolio hybridů napříč všemi poptávanými segmenty, od klasických hybridů, přes hybridy Clearfield, Clearfield Plus, ExpressSun, HI-OL Clearfield, jako i HI-OL hybridy nebo hybridy krmné. Naší specialitou jsou i hybridy slunečnice, vhodné pro pěstování ve směsné siláži s kukuřicí, které zajišťují vyšší výtěžnost metanu při použití v BPS. Jak je vidět, z naší hybridní nabídky si vyberou opravdu všichni pěstitelé slunečnice, kterým přejeme mnoho úspěchů i v dalším pěstitelském roce 2019.

Kontaktní adresa

Milan Spurný, Agrofina spol. s r.o., <http://agrofina.cz/>, tel.: 603 847 627, e-mail: spurny@agrofina.cz